

13. Twee kleuters spelen met houten blokjes en scheppen er vreugde in deze verwoed tegen mekaar te slaan. De kleuterleidster treedt beslissend op: de blokjes worden afgenomen en opgeborgen in de kast. Contingent op het 'klopgedrag' van de kleuters volgt hier:

- X λ (1) negatieve straf. ←
 (2) positieve straf.
 (3) negatieve bekrachtiging.
 (4) positieve bekrachtiging.

14. In een handleiding van een test wordt vermeld dat de betrouwbaarheid, gemeten via hertesten, een correlatiecoëfficiënt oplevert van 0.70. Tevens wordt aangekondigd dat de predictieve validiteit van deze test bij het voorspellen van studie-uitslagen een correlatiecoëfficiënt oplevert van -0.90. Na lezing van deze gegevens kan je besluiten dat:

absoluut kan
 niet zijn
 en daarom

- (1) er ergens een drukfout moet zijn vermits de predictieve validiteit niet groter kan zijn dan de betrouwbaarheid.
 (2) deze test niet bruikbaar is vermits noch de betrouwbaarheid noch de validiteit hoog is.
 X x (3) de test wel min of meer betrouwbaar is maar niet erg valide vermits men hiervoor een negatieve correlatie vindt. ←
 (4) de test inhoudelijk vrij overlappend is met de studie-uitslagen.

19. Solomon tracht met de opponent-process theorie de effecten te verklaren van herhaalde aanbidding van hedonische prikkels. Welke van de volgende uitspraken is volgens deze theorie juist?

III 12

- (1) Het a-proces vermindert geleidelijk omdat het tegengewerkt wordt door het b-proces.
 X (2) Het a-proces en het b-proces blijven onveranderlijk maar de latentietijd van het b-proces vermindert.
 (3) Het a-proces blijft onveranderlijk terwijl het b-proces in sterkte toeneemt. ←
 (4) Het b-proces duurt mettertijd langer omdat de latentietijd ervan vergroot.

9) Een experiment van Tolman met ratten in een kooi : welk gedrag kan uitgelegd worden via de wet van het effect :
 - de 1ste groep krijgt steeds voedsel
 - de 2de groep krijgt nooit voedsel
 - de 3de groep krijgt vanaf de derde dag voedsel
 a o 1ste groep
 b o 2de groep
 c o 3de groep
 d o geen van de drie groepen

Indien de opponent-process theorie van Solomon zou toegepast worden op verslavingen, welke uitspraak is dan verkeerd?

- (A) Bij herhaald gebruik van een drug die initieel euforie teweegbringt, zal het euforie effect verdwijnen.
 (B) Bij veelvuldig gebruik van een euforiserend middel blijft het subjectieve euforie gevoel ongeveer hetzelfde, maar als het produkt uitgewerkt is ervaart men een tegengestelde emotionele toestand. ←
 (C) Ontwenningssverschijnselen zullen heviger zijn naarmate men meer en meer de drug gebruikt.
 (D) De enige mogelijkheid om bevrijd te raken van de verslaving, is het niet meer innemen van de drug voor een lange periode.

3

- (B) Negatieve bekrachtiging doet de frequentie (of probabiliteit) van een gedrag afnemen.
 (C) Positieve en negatieve bekrachtiging hebben hetzelfde effect op de toekomstige frequentie of probabiliteit van een gedrag. ←
 (D) Negatieve straf en negatieve bekrachtiging hebben hetzelfde effect op de toekomstige frequentie of probabiliteit van een gedrag.

12. Een onderhandelaar slaagt erin om ondanks jarenlange etnische twisten tussen twee volkeren een langdurend bestand af te dwingen. Waarop is het oordeel gebaseerd dat de onderhandelaar uiterst bekwaam is?

- (A) covariatieprincipe
- (B) verminderingsprincipe
- (C) vermeerderingsprincipe

sprinter WR op slechte piste

13. Klassieke conditionering kan zich niet voordoen wanneer:

- (A) $P(OP/VP) = 0$.
- (B) $P(OP/VP) = 1$.
- (C) $P(OP/VP) = .50$.

(D) uit voorgaande alternatieven (A), (B) en (C) kan men hierover niets besluiten.

14. Indien de opponent-process theorie van Solomon zou toegepast worden bij verslavingen, welke uitspraak is dan verkeerd?

- (A) Bij herhaald gebruik van een drug die initieel euforie teweegbrengt, zal het eufore effect verdwijnen.
- (B) Bij veelvuldig gebruik van een euforiserend middel blijft het subjectieve eufore gevoel ongeveer hetzelfde, maar als het produkt uitgewerkt is ervaart men een tegengestelde emotionele toestand.
- (C) Ontwenningsverschijnselen zullen heviger zijn naarmate men meer en meer de drug gebruikt.
- (D) De enige mogelijkheid om bevrijd te raken van de verslaving, is het niet meer innemen van de drug voor een lange periode.

15. Uw buur heeft de onhebbelijke gewoonte om midden in de nacht zijn stereo zeer luid te laten spelen. U hebt ontdekt dat wanneer u keihard op de muur klopt, hij onmiddellijk daarop het volume vermindert. Hoe verklaart U uw gedrag/zijn gedrag?

- (A) Uw gedrag als positieve bekrachtiging/Zijn gedrag als negatieve straf.
- (B) Uw gedrag als negatieve bekrachtiging/Zijn gedrag als negatieve straf.
- (C) Uw gedrag als positieve straf/Zijn gedrag als negatieve bekrachtiging.
- (D) Uw gedrag als negatieve bekrachtiging/Zijn gedrag als positieve straf.

16. Een beurspeculant maakt grove verliezen ondanks de stijging van de belangrijkste beursindices. Waarop is het oordeel gebaseerd dat de beurspeculant onbekwaam is?

- (A) Vermeerderingsprincipe.
- (B) Covariatieprincipe.
- (C) Verminderingsprincipe.
- (D) Meervoudig noodzakelijk causaal schema.

formuleer it
afkeuring
afkeuring

1. slechte vooruit ↓
+
2. slechte vooruit ↓
3. slechte vooruit ↓

In dit fictief experiment werden 2 onafhankelijke variabelen (A en B) gemanipuleerd, A met twee niveaus en B met drie niveaus. De resultaten kunnen als volgt omschreven worden:

- (A) Hoofdeffect van A en hoofdeffect van B.
- (B) Hoofdeffect van A en interactie-effect van A en B.
- X → (C) Hoofdeffect van B en interactie-effect van A en B.
- (D) Enkel interactie-effect van A en B.

29. Welke van de volgende uitspraken is juist?

- (A) Negatieve bekrachtiging heeft tot gevolg dat het gedrag dat eraan voorafgaat in frekwentie afneemt.
- (B) Het toedienen van een straf na een bepaald gedrag heeft tot gevolg dat afhankelijk van andere factoren dit gedrag in de toekomst soms zal toenemen of soms zal dalen in frekwentie.
- (C) Positieve en negatieve bekrachtiging hebben altijd tot gevolg dat het gedrag dat eraan voorafgaat in frekwentie zal toenemen. ✓
- (D) Een negatieve straf en negatieve bekrachtiging hebben dezelfde effecten op de frekwentie van het gedrag in de toekomst.

30. (10) Mijn zoon schrijft zijn studiesucces veel meer toe aan het feit hij intelligent is dan aan het feit dat de examens gemakkelijk waren. Maar hij zegt dat zijn broer goede uitslagen behaalde omdat die examens gemakkelijk waren en veel minder omdat zijn broer vaster is.

4. Bower voerde een experiment uit waarin hij proefpersonen twee lijsten woorden (A en B) deed inprenten terwijl ze in een gelukkige of ongelukkige gemoedstoestand waren. Daarna moesten ze woordenlijst A reproduceren terwijl ze opnieuw in de ene of andere gemoedstoestand waren. Drie van de zes condities zagen er als volgt uit:

	A inprenten	B inprenten	A reproduceren
conditie I	ongelukkig	ongelukkig	ongelukkig
conditie II	ongelukkig	gelukkig	ongelukkig
conditie III	ongelukkig	gelukkig	gelukkig

de voorspelde (en bekomen) resultaten waren als volgt (waarbij > betekent: beter dan):

- (A) conditie I > conditie II > conditie III
- (B) conditie II > conditie I > conditie III
- (C) conditie II > conditie III > conditie I
- (D) conditie I > conditie III > conditie II

13. Welk leerfenomeen kan niet door de notie contingentie, maar wel door de notie verwachtingsdiscrepanantie van Rescorla en Wagner verklaard worden?

- ☒ (A) Blocking.
- ☐ (B) Inhibitorische conditionering.
- ☐ (C) Uitdoving.
- ☐ (D) Excitatorische conditionering.

14. Jonge puppies zijn in eerste instantie vriendelijk tegen iedereen. Maar als ze volgroeid zijn, zijn ze enkel nog vriendelijk tegen bekenden. Deze gedragsverandering is het resultaat van

- ☐ (A) stimulusgeneralisatie.
- ☒ (B) stimulusdiscriminatie. ←
- ☐ (C) hoge orde conditionering.
- ☒ (D) habituatie.

V. 9. Hieronder worden 4 voorbeelden gegeven van relatieve frequenties waarmee zich een aantal gebeurtenissen voordoen in klassieke conditioneringssituaties.

Voorbeeld 1

		OP	
VP	+	6	6
	-	6	6

contingentie

Voorbeeld 2

		OP	
VP	+	6	6
	-	2	8

$$\begin{aligned} Vb1 \quad P(OP|VP) &= 6/12 = 0,5 \\ P(OP|gVP) &= 6/12 = 0,5 \end{aligned} \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \text{geen werk}$$

Voorbeeld 3

		OP	
VP	+	3	3
	-	4	12

Voorbeeld 4

		OP	
VP	+	3	3
	-	1	4

$$\begin{aligned} Vb2 \quad P(OP|VP) &= 6/12 = 0,5 \\ P(OP|gVP) &= 2/10 = 0,2 \end{aligned} \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \text{excitatorisch cond.}$$

$$\begin{aligned} Vb3 \quad P(OP|VP) &= 3/6 = 0,5 \\ P(OP|gVP) &= 4/16 = 0,25 \end{aligned} \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \text{excitatorische cond.}$$

$$\begin{aligned} Vb4 \quad P(OP|VP) &= 3/6 = 0,5 \\ P(OP|gVP) &= 1/5 = 0,2 \end{aligned} \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \text{excitatorische cond.}$$

Welk van de volgende beweringen is foutief?

- (A) In voorbeeld 1 en 2 is er gelijke contingentie, maar een verschillende contingentie.
- (B) Tussen voorbeeld 2 en 3 is zowel verschil qua contingentie als qua contingentie.
- ☒ (C) Tussen voorbeeld 2 en 4 is er zowel verschil qua contingentie als qua contingentie.
- (D) Tussen voorbeeld 3 en 4 is er geen verschil qua contingentie, maar wel qua contingentie.

21. Volwassenen die in een auto-ongeval betrokken waren, vertonen driemaal zoveel symptomen die kenmerkend zijn voor een post-traumatische stress-stoornis (prikkelbaarheid, slapeloosheid en gebrekkige concentratie), dan volwassenen die niet in een auto-ongeval betrokken waren. Op basis van deze gegevens kan men terecht besluiten dat

- (A) een auto-ongeval leidt tot een stress-stoornis.
- (B) bepaalde stress-symptomen tot een ongeval kunnen leiden.
- (C) er geen causale band, maar wel een correlatie bestaat tussen de stress-symptomen en een auto-ongeval.
- ☒ (D) er een relatie bestaat tussen de stress-symptomen en een auto-ongeval. ←